

Uchwała Nr XXXIX / 590 / 18
Rady Miejskiej w Morągu
z dnia 22 lutego 2018 r.

**w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o
ustalenie urzędowej nazwy obiektu fizjograficznego – Kanał Ducki**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875, z późn. zm.) oraz art. 8 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1612, z późn. zm.); **Rada Miejska w Morągu uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Postanawia się wystąpić z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, o ustalenie urzędowej nazwy obiektu fizjograficznego – **Kanał Ducki**, łączący jezioro Bartężek z jeziorem Ruda Woda. Kanał zlokalizowany jest na nieruchomości, oznaczonej numerem ewidencyjnym gruntów jako działka 273/2 o pow. 1,53 ha, obręb Wenecja, gmina Morąg w Powiecie Ostródzkim.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem, stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Morąga.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Marek Bućkowski

**Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XXXIX/590/18
Rady Miejskiej w Morągu
z dnia 22 lutego 2018 r.**

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**
za pośrednictwem
Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

WNIOSEK
o ustalenie urzędowej nazwy obiektu fizjograficznego – Kanał Ducki

Na podstawie art. 8 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1612, z późn. zm.) Rada Miejska w Morągu wnioskuje o ustalenie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji urzędowej nazwy obiektu fizjograficznego – Kanał Ducki.

Przedmiotowy obiekt fizjograficzny to kanał o długości ok. 890 m., łączący jezioro Bartężek z jeziorem Ruda Woda. Kanał (Ducki) zlokalizowany jest na nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym gruntów jako działka 273/2 o pow. 1,53 ha, obręb Wenecja, gmina Morąg w Powiecie Ostródzkim.

Współrzędne geograficzne punktu początkowego kanału (styk z jeziorem Bartężek) to: 53° 50' 46" szerokości północnej **N** i 19° 49' 28" długości wschodniej **E**, natomiast współrzędne geograficzne punktu końcowego kanału (*recypient*, styk z jeziorem Ruda Woda) to: 53° 50' 52" **N** i 19° 48' 51" **E**.

Do wniosku, wraz z niniejszą uchwałą Rady Miejskiej w Morągu, dołącza się:

- opinię Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- opinię Starosty Ostródzkiego;
- mapę topograficzną z zaznaczonymi granicami obiektu fizjograficznego;
- informację o kosztach finansowych proponowanej decyzji.

UZASADNIENIE

Kanał przynależy do systemu wodnego **Kanału Elbląskiego**, podobnie jak Kanał Dobrzycki w gminie Zalewo, którego urzędową nazwę ustalił Minister Administracji i Cyfryzacji rozporządzeniem z dnia 13 grudnia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1629).

Przedmiotowy obiekt fizjograficzny nie został dotychczas urzędowo nazwany, ani zgodnie z wcześniej obowiązującym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ustaleniu nazw miejscowości i o numeracji nieruchomości (Dz. U. z 1934 r. Nr 94, poz. 850, z późn. zm.), ani zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1612, z późn. zm.).

Kanał przekopano w początkowym okresie budowy Kanału Oberlandzkiego (Elbląskiego), w drugiej połowie lat 40. XIX wieku.

Według chronologicznie pierwszego opracowania (mapa pochodząca z listopada 1860 roku) inżyniera Schmida (*Der Elbing-oberländische Canal* [w:] „Zeitschrift für Bauwesen”, Berlin 1861., s. 149-156), ta droga wodna nosiła nazwę **Dutz Canal**, czyli w transkrypcji na język polski **Kanał Ducki**. Takiej nazwy używał twórca tego kanału, Georg Jacob Steenke, m.in. na wykonanej przez siebie „Mapie Kanału Elbląsko-Oberlandzkiego...”, wydanej w Królewcu w 1862 roku.

Według Gustawa Leydinga (*Słownik nazw miejscowych Okręgu Mazurskiego. Cz. II Nazwy fizjograficzne (zlokalizowane)*). PTPN, Poznań 1959, s. 136) nazwa niemiecka to **Dutzkanal**, nazwą polską (mazurską) jest **Kanał Duc**, a tak nazwana droga wodna łączy jez. Bartężek z jez. Rudą Wodą.

Współcześnie używana jest również potocznie nazwa *Kanał Bartnicki*. Jest ona konsekwencją błędnie użytej nazwy **jeziora Bartężek** – tak brzmi bowiem oficjalna nazwa jeziora, nadana zgodnie z zarządzeniem Ministra Administracji Publicznej z dnia 4 kwietnia 1950 r. (Monitor Polski z 1950 r. Nr 52, poz. 588), czyli w konsekwencji pochodzi od formalnie nie istniejącego Jeziora Bartnickiego!

Nazwa ta pojawiła się między innymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych* (Dziennik Ustaw z 1998 r. Nr 162, poz. 1127), co zostało z kolei jednokrotnie powtórzone w „Hydronimach” (*Nazewnictwo Geograficzne Polski Tom I. Hydronimy Część I. Wody płynące, źródła, wodospady*. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2006, s. 5).

Kanał Ducki (błędnie Bartnicki) to jeden z najbardziej uroczych szlaków wodnych Mazur Zachodnich, praktycznie na całej długości wiodący mieszanym, przeważnie bukowym lasem. Szczególnie urzekający jest późną wiosną i latem, kiedy korony drzew łączą się ponad wodą, dając wrażenie płynięcia zielonym tunelem. Według przedwojennych przekazów, uroda Kanału zrodziła legendę źródła jego nazwy, tj. **Kanał Ducki** bądź **Kanał Duc** (niem. *Dutzkanal* albo *Duzkanal*).

Jeziro Ruda Woda (niem. *Röthloff See*) zwane też bywało Jeziorem Duckim, a więc w konsekwencji Kanał był nazywany Duckim. W języku niemieckim słowo „*duzen*” oznacza „ty”, w rozumieniu bezpośredniości, przechodzenia i mówienia sobie na „ty”. W przypadku łatwości nawiązywania kontaktów męsko-damskich, miała to ponoć sprawiać wyjątkowa romantyczność tego szlaku wodnego...

Ustalenie urzędowej nazwy obiektu fizjograficznego – *Kanał Ducki*, byłoby usankcjonowaniem starej, pierwotnej nazwy tego szlaku wodnego, która liczy sobie co najmniej 160 lat i funkcjonowała w świadomości nie tylko ludności niemieckiej, ale okolicznych Mazurów (wedle „Słownika” Gustawa Leydinga), a także oznaczać będzie skorygowanie niewłaściwie używanej nazwy potocznej.

Istniejąca legenda, w powiązaniu z nową, urzędową nazwą, może przyczyniać się do rozwoju ruchu turystycznego i turystyki wodnej.

Ustalenie urzędowej nazwy obiektu fizjograficznego – Kanał Ducki – nie powinno skutkować kosztami finansowymi.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Marek Raćkowski